

COMUNICAT DE PRESĂ

Indicele de Percepție a Corupției 2021 în contextul COVID-19

Este nevoie de mai multă responsabilitate și transparență în instituțiile publice

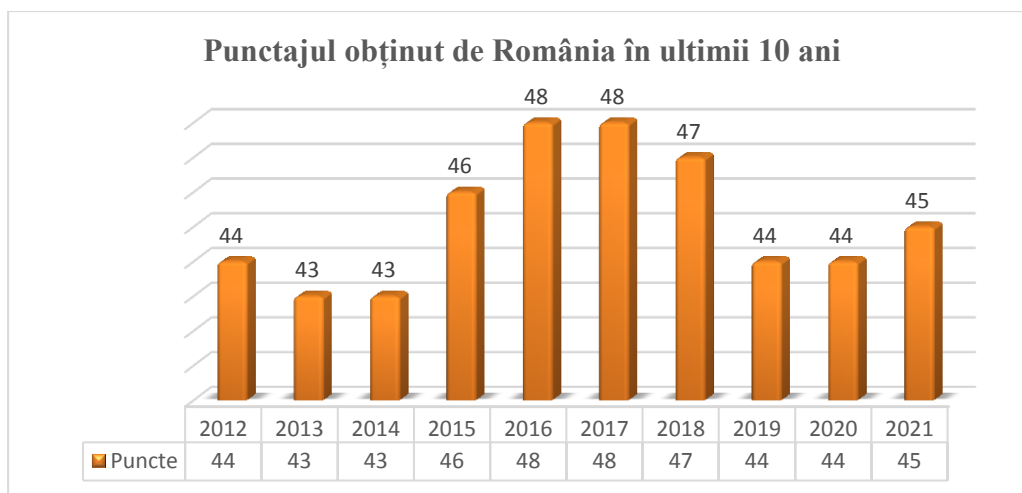
Indicele de Percepție a Corupției 2021 publicat astăzi de Transparency International arată că, în ciuda angajamentelor luate la nivel oficial, 131 de state din cele 180 analizate nu au făcut progrese semnificative în combaterea corupției, în ultimii 10 ani. România nu face excepție.

Indicele de Percepție a Corupției (IPC) reflectă modul în care experți independenți și din mediul de afaceri percep corupția existentă în sectorul public din 180 de state și teritorii. Clasamentul este întocmit prin acordarea de puncte, de la 0 la 100, în care 0 înseamnă “foarte corupt”, iar 100 “deloc corupt”.

Percepția cu privire la corupția din sectorul public din România este neschimbată de zece ani.

Cu doar 45 de puncte din 100, România rămâne în rândul celor trei cele mai corupte țări din Uniunea Europeană, alături de Ungaria (43 de puncte) și Bulgaria (42 de puncte). Percepția asupra corupției din sistemul public este similară nu doar de la un an la altul, ci și prin comparație cu rezultatele din anul 2012, când țara noastră avea 44 de puncte din 100¹.

La nivelul UE sunt însă și state care au înregistrat diferențe de peste 10 puncte în ultimul deceniu. Grecia și Italia au câștigat câte 13 respectiv 14 puncte în perioada 2012 - 2021. Astfel că Grecia avansează de la 36 de puncte în 2012 la 49 de puncte în 2021, iar Italia de la 42 de puncte în 2012 ajunge în 2021 la 56 de puncte. La polul opus se află Cipru și Ungaria, care au pierdut 13 respectiv 12 puncte în ultimul deceniu, ajungând la 53 respectiv 43 de puncte în IPC 2021. Media la nivelul statelor UE rămâne la 64 de puncte.

Achizițiile publice în contextul pandemiei

Din analiza TI reiese că pandemia de COVID-19 a dat guvernelor ocazia să își extindă puterea executivă, să ascundă informații publice și să restrângă din drepturile cetățenilor. Pandemia a afectat transparența și responsabilitatea inclusiv la nivelul statelor membre UE, expunând semne de îngrijorare cu privire la pași înapoi făcuți chiar și de țările din fruntea clasamentului IPC.

¹ Potrivit metodologiei TI, punctajele sub 50 sunt inacceptabil de scăzute, mai ales prin comparație cu media regională. Media UE este de 64 de puncte. În plus, schimbările de 1-2 puncte de la un an la altul, de regulă reflectă marja de eroare, mai ales dacă nu sunt constante.

În România, unul dintre cele mai vulnerabile domenii a fost cel al achizițiilor publice, cu efecte implicit asupra transparenței cheltuielilor publice făcute în pandemie.

Transparency International Romania readuce astăzi în atenția publică Pactele de Integritate - o soluție pentru asigurarea transparenței, eficienței și tratamentului egal în achizițiile publice. Prin activitățile desfășurate în ultimii ani, TI-Romania a identificat o serie de avantaje ale aplicării Pactelor de integritate în contracte publice:

- Societatea civilă poate monitoriza investițiile publice, inclusiv din prisma utilității și corectitudinii;
- Toți cei interesați de realizarea investițiilor publice sunt mai bine informați și consultați cu privire la acestea, prin intermediul Pactelor de integritate;
- Pactele permit identificarea unor probleme sistemice în legislația și procedurile de achiziții publice.

Utilizarea Pactelor de integritate ca instrument de monitorizare a achizițiilor publice reprezintă astfel o soluție viabilă pentru a reduce riscurile de fraudă și corupție în domeniu.

În acest context, Transparency International România face următoarele recomandări:

- Includerea Pactelor de integritate ca mecanism obligatoriu de monitorizare publică a procedurilor de achiziții, de la momentul planificării până la execuția integrală, pentru toate achizițiile care depășesc pragurile prevăzute de lege pentru publicarea în Jurnalul Oficial UE.
- Introducerea Pactelor de Integritate ca măsură în cadrul proiectelor finanțate prin fondurile structurale și de investiții.
- Îmbunătățirea SICAP cu informații necesare pentru a înțelege punctele slabe ale sistemului și ale procedurilor de achiziție și pentru a permite formularea unor politici publice coerente în domeniu, care să remedieze problemele identificate.
- Transpunerea în legislația națională a Directivei UE privind avertizarea în interes public la standarde înalte de conformitate.

Transparency International Romania reiterează faptul că este nevoie de o implicare constantă a tuturor reprezentanților societății, de la clasa politică, instituții publice, la mediul privat și cetățeni, fiecare având rolul și responsabilitatea sa în combaterea corupției.

Date și statistici despre Indicele de Percepție a Corupției 2021 la nivel global și național, precum și date comparative din anii anteriori sunt disponibile pe site-ul www.transparency.org.ro.

Informații despre Pactele de integritate sunt disponibile pe site-ul: www.pactedeintegritate.ro

În cei peste 20 de ani de activitate, Transparency International Romania a contribuit la înființarea/consolidarea unor instituții publice precum ANI, DGA, DNA; a elaborat peste 40 de politici publice, inclusiv cea privind protecția avertizorilor de integritate. Totodată a elaborat și implementat standarde de etică și integritate pentru sectorul public și mediul de afaceri. Suntem consecvenți principiilor care ne ghidează în activitatea noastră: integritate, imparțialitate, responsabilitate, profesionalism.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să contactați: Georgeta Filip, specialist relații publice Transparency International Romania, e-mail: georgeta.filip@transparency.org.ro